

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Meditationum evangelicarum volumen tripartitum

Creidius, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Exegesis

[urn:nbn:de:bsz:31-122776](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122776)

III. *Ratione Dei.* Duo enim vitia hîc in discipulis Christi notantur, quæ Deum respiciunt & maximè fugienda sunt.

Primum est *superficialis auscultatio*, quod non rectè percipiunt verba Christi sed obiter tantùm, & sine attentione debitâ loquentem audiunt. Hoc fit adhuc hodie. Plerique enim cum Israelitis nauseant super Evangelio, Num. 21. v. 5. & vel planè non audiunt, Ier. 6. v. 10. vel audiunt somnolenter, ut Eutyclus, Act. 20. v. 9. vel negligenter, ut discipuli in hodierno Evangelio, vel impœnitenter, ut auditores Ezechielis, c. 33. v. 31. Sed magnum hoc peccatum est. Proinde abudantius oportet nos observare ea quæ audimus. μήποτε παραρῶμεν, Eb. 2. v. 1.

Alterum est, *verborum Christi depravatio.* Hypotheticè enim locutus erat Dominus. Si velim istum manere, donec veniam, quid ad te? Sed discipuli ex condi-

tionata faciunt absolutam, & indè colligunt, Iohannem non moriturum. Ita facilis est in errorem prolapsus, quando sensus verborum Christi genuinus non attenditur. Exempla sunt, Matth. 20. v. 21. Luc. 22. v. 24. Iohan. 6. v. 35. 52. & 60. sed v. 63. Christus se explicat, Matt. 16. v. 18. ubi non super Petrum, ut Pontificii putant, sed super petram Confessionis ipsius ædificaturum se promittit Ecclesiam, vid. Diet Anal. part. 3. p. 108. ubi multa alia exempla adducit. Ergò nolite verba Christi ἑρῆσαι, 2. Pet. 3. v. 16. sed hærete in litera:

Multos speciosa fefellit

Glossa: Dei verbo nitere tutus eris.

Hinc Christus Iohan. 8. v. 31. Si manseritis in sermone meo, verè discipuli mei eritis, & cognoscetis veritatem, & veritas liberabit vos.

Dominica post Nativitatem Domini

Evangelium Luc. 2. v. 31. 41.

Cum arca fœderis templo inferretur, Salomo congregavit Seniores Israel, qui concentu Musico solennitatem illam condecorabant, 2. Par. 5. v. 12.

Christus est vera arca fœderis, non legalis V. T. sed Evangelici, Jer. 31. v. 31. Eb. 7. v. 22. Hic cum offerretur in templo tanquam primogenitus, Simeon & Hanna seniores Israel concentus musicos instituerunt & alternatim, quod vox ἀνθωμολογῆν importat, Dei beneficia per missionem filii, humano generi præstata, deprædicant, sicut

hodiernum Evangelium testatur, quod tribus constat partibus.

I. est Prophetica Sim. benedictio.

II. Responsoria Hannæ Confessio.

III. Historica infantia Christi descriptio.

J. J.

EXEGESIS.

Johan. Fridericus Dax & Elector Saxoniz flavâ cruce in tergo notatus ex utero materno produit, de qua admirantibus pa-

C 3

renti

rentibus senex quidem Theologus ita vaticinando exclamavit: *Hic puer crucem gestabit toti mundo conspicuam.* Quod eventus quoque ita comprobavit pari modo prodit in hodierno Evangelio Simeon ex ordine Sanhedrim, vir pietate & iustitia insignis, & ut Bernhardus loquitur, tam plenus virtutum, quàm dierum, hic benedictione suâ Christum & parentes ejus in templo congregatos more Patriarcharum, Gen. 27. v. 28. c. 48. vers. 9. c. 49. i. seqq. de futuris instruit, quid de hoc infante statuendum sit, describitur in Evangelio

I. *Ocasio*, quæ benedictioni huic Simeonice ansam dedit, nimirum admiratio parentum Christi super his quæ dicebantur de eo. Ubi idem Simeon Christo in ulnas suscepto: Domine, inquit, nunc dimittis seruum tuum in pace. Hanc Simeonis Confessionem conferebant cum his, quæ ab Angelis, Pastoribus & Magis audierant, & merito in summam propterea admirationem rapiuntur, non ex *ἀπιστία* & ignorantia, sed propter objecti magnitudinem, sicuti mirari solemus cursus solis velocitatem, vel orbium cælestium altitudinem, vel terræ capacitatem, vel maris profunditatem, quamvis de hisce non dubitemus. Vid. Dieter. Anal. part. 1. pag. 106.

Considerate vos etiam Dilecti, quæ de Christo dicta sunt per Prophetas, & miramini cum parentibus ejus

1. *Mysterii hujus novitatem*, in conceptione, quæ facta est sine virili semine, sed mystico spiramine, ut Ecclesia canit, & Lucas testatur c. 1. v. 35. in partu, qui illæsa virginitate perpetratus, Esa. 7. v. 14. in persona, quæ in Deo-homine consistit, Gal. 4. v. 4. De his Jerem. 31. v. 22.

2. *Profundissimam Salvatoris humi-*

litate, qui ab uno extremo ad alterum quasi delapsus è Creatore creatura è Domino servus, è summo inus factus est, Phil. 2. vers. 6.

3. *Excellentiarum in Christo sublimitatem.* Nam à primo statim puncto conceptionis unctus est non solum Spiritu S. præ confortibus, Act. 10. v. 38. Pl. 45. v. 8. sine mensura, Joh. 3. v. 34. ut sit plenus gratiæ & veritate, Joh. 1. v. 14. Sed & omnes thesauri sapientiæ & scientiæ in eo absconditi sunt, imò omnis plenitudo Deitatis in ipso habitat *συναριθμῶς*, Col. 2. v. 3.

4. *Officii dignitatem*, quod triplex, ut Propheta docendo, Joh. 1. v. 18. ut Sacerdos seipsum immolando, Eph. 5. v. 2. 1. Pet. 2. v. 24. 1. Joh. 2. v. 2. ut Rex defendendo, Psal. 110. v. 1. Pl. 2. v. 9. & gubernando per sceptrum Verbi & Sacramentorum exequitur, Psal. 45. v. 7. Vide Dieter. Anal. part. 1. pag. 108.

II. *Relatio*, quam dirigit

1. *Ad infantem.* 2. *Ad matrem.*

De infante tria prædicat. Vocat enim

1. *Lapidem offensionis*, qui positus sit ad *πράξιν*, non per se ex absoluto DEI decreto, sed per accidens ex culpa hominum, Ol. 13. v. 9.

Videamus igitur ut cautè ambulemus, ne lapis anguli fiat nobis etiam petra scandali. Non amat Christus perniciem nostram, sed venit salvare quod perierat, Luc. 19. v. 10. hinc suavissimè nos invitat, Matth. 11. v. 28. Væ illis qui culpâ suâ impingunt & pereunt. Nihil enim habent quod præterendant. Pater diligit, filius satisfacit Spiritus S. annunciat. Habemus verbum ex quo gignitur, & Sacramenta quibus confirmatur fides nostra. Qui hæc media spernit, consilium Dei spernit adversus semetipsum, Luc. 7. v. 30.

2. *An-*

2. *Ansam resurrectionis*, videlicet à carnali securitate & peccatorum somno, Eph. 3. v. 14. Hæc enim est resurrectio secunda, Apoc. 20. v. 6. cujus non omnes, sed tantum multi in Israel, qui scilicet in Christum credunt, & ita secundum fidem sunt Israel, Rom. 4. v. 12. participes fiunt. Surge igitur qui dormis, Eph. 5. v. 14. habes Dominum qui est vita & resurrectio, Joh. 11. v. 25. Si perges in somno peccatorum, excludet te sponsus cum fatuis virginibus, Matt. 25. v. 12. Vistandem in extremo die resurgere ad vitam, resurge jam ad poenitentiam, Apoc. 20. v. 6.

3. *Signum contradictionis*, similitudine ab iis sumptâ, qui ad propositum scopum sagittis suis jaculantur, Thr. 3. v. 12. Job. 16. v. 13. Act. 28. v. 22. Per se erectus est in signum salutis, ut quæretur, Esa. 11. v. 10. sed per accidens ponetur, ait Simeon, in signum cui contradicetur à Diabolo omnibusque tyrannis & hæreticis. Fieri illud cœpit in paradiso, Gen. 3. v. 4. & continuatur adhuc à tyrannis crudeli persecutione, ab hæreticis Scripturarum depravatione, ab impiis quibusque studiosâ Decalogi violatione.

Caveamus ab hoc scelere, & signum quidem Christum statuamus, ad quod tempore necessitatis unice vota nostra dirigenda sunt, sed non signum contradictionis & blasphemiam. Qui enim contradicit Christo in hac vita: huic itidem contradicit in altera, & ab æterna gloria ipsum penitus excludet, 2. Thess. 1. v. 8 9.

Jam ad matrem se convertit, & prædicat ipsi

1. *Summam afflictionem*. Nam gladius, inquit, pertransibit animam tuam. Quâ phrasi dolores acerbissimi, qui cor Mariæ,

cum Jesum amitteret, Luc. 2. v. 48. & post eâ tempore passionis & crucifixionis ejusdem, transfixerunt, exprimuntur.

Ita typus est Ecclesiæ, cujus animam semper gladius tribulationis pertransit; Est enim paupercula illa tempestate convulsa, absque ulla consolatione, Esa. 54. v. 11. in mundo vivimus, ubi pressuram habemus, Joh. 16. v. 33. in militia sumus, ubi hostes à dextris & sinistris irruunt, Psal. 3. v. 2. in via ambulamus, ubi tempestatis inclementia, & periculorum varietas nos divexat, Luc. 10. v. 30. Sed confidite, dilecti, tempus erit, quo gladius tribulationis cessabit, & tempus resurrectionis succedet, Act. 3. v. 20. non enim relinquet Deus virgam peccatorum super sortem justorum, Pl. 125. v. 3.

2. *Salutarem directionem*, adjectâ causâ finali ut cogitationes cordium multorum deregantur. Felicitas plerunque est hypocriticos nutricula, sed cum veniunt scandala, & pericula premunt, tum revelantur hypocritæ, & probantur fideles. Ita Deus mala quæque ad bonum finem potest dirigere, mirabile facit consilium, sed magni facit justitiam, Es. 28. v. 29.

De Secundo.

Sequitur *Responsoria Hannæ Confessio*, quâ benedictionem Simeonis quasi excepit, duo autem circa illam notatu digna occurrunt.

I. *Persona Commendatio.*

II. *Confessionis Ponderatio.*

Persona commendatur

1. *Ratione nominis*. Hanna enim dicitur, quod gratiosam significat, ein Gnadensind. Tales esse debent omnes Christiani; nam gratiâ salvati sumus, Eph. 2. v. 8. in primis jucundum est audire, quod non tantum Sime-

Ud Rom. 8. v. 12. p. 9-12.